



Minnesanteckningar Europaforum Norra Sveriges
Rapportörmöte 4 juni 2025

Lokal: Teams

Tid: 15:00-16:30

Närvarande rapportörer: Anders Öberg, Isak Utsi, Carina Sammeli, Jonas Andersson, Daniel Danielsson, Johan Looock, Lars-Gunnar Nordlander, Åsa Ågren Wikström, Ann Åström, Rickard Carstedt, Dan Rasmusson, Jonny Lundin, Erik Lövgren,

Närvarande tjänstepersoner: Jenny Mozgovoy, Ulrika Nilsson, Niklas Johansson, Hannele Lanner, Malin Elmerstig, Maud K Eriksson, Lotta Rönström, Ylva Sardén, Carl Vilhelm Rova, Lena Friborg, Dan Wergelius, John Kostet, Frida Bergman, Fredrik Gisselman, Roger Wetterstrand, Mikael Janson, Joachim Glassell, Erik Noaksson, Andreas Lind, Lucas Nordlund, Ramona Dolan, Per Erik Andersson, Thomas Hartman,

1.	Ordförande öppnar mötet	Jonas Andersson
2.	Fastställande av dagordning Dagordningen godkändes	Jonas Andersson
3.	Godkännande av föregående minnesanteckningar: Rapportörmötet 2025-04-03 Minnesanteckningarna godkändes Föregående minnesanteckningar skickades ut inför mötet	Jonas Andersson
4.	Utvärdering av Europaforum Storlien	
	Genomgång och dialog kring av enkätsvar. Bilaga: Presentation av enkätsvar	Hannele Lanner
5.	Position: Avskogningsförordningen	
	Beslut: Rapportörmötet ger Forskning, innovation och näringslivsgruppen i uppdrag att justera positionen. Utskick av slutgiltig position till hela rapportörsgruppen i början av midsommarveckan och positionen anses antagen 19 juni om det inte kommer in synpunkter.	Anders Öberg Carina Christiansen



	EFNS tog en position våren 2022, förordningen godkändes 2023.. Nya parlamentet vill skydda Eus skogsbruk och är inte nöjda med förordningen. Syftet med den nya positionen är att ge argument för varför förordningen ska dras tillbaka och göras om. Den nya positionen är bredare och tar med hur det påverkar mjölkgårdar. Utkast till position skickades ut inför mötet.	
6.	Position: Sammanhållningspolitiken efter 2027	
	Beslut: Rapportörmötet beslutar att positionen ska antas med ett skriftligt förfarande efter mindre förändringar är gjorda. EU kommissionen kommer snart lägga ett förslag på långtidsbudget. Det är fortfarande oklart hur förslaget kommer bli. Positionen bygger på principerna EFNS har haft länge: långsiktighet, platsbaserat och flernivåstyre. Utkast till position skickades ut inför mötet.	Rickard Carstedt Frida Bergman Max Englund
7.	Position: EU:s satsningar på Konkurrenskraft	
	Beslut: Rapportörmötet ger Forskning, innovation och näringslivsgruppen i uppdrag att uppdatera positionen med mötets synpunkter och sedan skicka ut en reviderad version till de andra arbetsgrupperna för inspel ur deras perspektiv. Därefter skickas positionen ut till samtliga rapportörer för antagande via skriftligt förfarande. Positionen är övergripande och tanken är att följa upp mer detaljerade positioner. Positionen har ställningstagande efter fem olika rubriker, statsstöd; Regelförenklingar; Handelsbegränsande och handelsfrämjande åtgärder; Prisvärd energi och el; Ekosystem och små och medelstora företag (SME) och mikroföretag Utkast till position skickades ut inför mötet. Bilaga: Presentation	Anders Öberg Fredrik Gisselman
8.	Uppdateringar kring EU:s hamnstrategi, Plattform Norr och militär mobilitet	
	Inspel till EU:s hamnstrategi har gjorts genom CPMR egen EFNS position kommer tas fram under hösten.	Erik Lövgren Lotta Rönström



	Region Västernorrland kommer ta över svenska samordningsansvaret för Plattform North. Förslag att Sverige leder arbetsgruppen kring finansiering järnväg. Bred gemensam ansökan till CEF. Sverige driver på att få med politiker i styrgruppen – två ordinarie och två ersättare. Bifogat: Presentation	
9.	Uppdateringar kring Vattenstrategin	
	Strategin för vattenresiliens släpptes för en timme sedan. Infrastruktur och samhällsbyggnadsgruppen återkommer med förslag på position efter semestern.	Erik Lövgren Lena Friborg
10.	Aktuellt i NSPA	
	OECD studien har utmaningar med lansering på hemsidan. Studien går att ladda ner via NSPAs och North Swedens hemsida. Länk till OECD studien. 11-12 september NPSA forum i Örnsköldsvik – viktigt för att påverka och diskutera förslaget på långtidsbudget som kommer i sommar. Länk till anmälan 26-27 juni EU Arctic forum. Krockar tyvärr tidsmässigt med Almedalen. NSPA anordnar ett sidoevent med CPMRs Östersjökommissions arktiska arbetsgrupp. Position om Arktis på gång inom NSPA. NSPA planerar ett event under EUs week of cities and regions NSPA har även en expertgrupp angående avskogningsförordningen.	Mikael Janson
11.	Rapportörmötet 8 oktober	
	Beslut: Rapportörmötet beslutar att förlägga rapportörmötet och förmöten 7- 8 oktober på Stockholmskontoret. North Sweden Stockholm Office föreslår flytta förmötena från Arlanda till Stockholmskontoret för att möjliggöra sidoprogram likt det som var vid utökade rapportörmötet 2024.	Jenny Mozgovoy Dan Wergelius



12.	Utökade rapportörmötet	
	Beslut: - Rapportörmötet beslutar att anpassa tiderna för arbetsgruppsmötena så att deltagare även kan delta på Arctic futures. - Rapportörmötet beslutar att boka en lokal för det utökade rapportörmötet för att möjliggöra att mötet kan vara större än en ett vanligt rapportörmöte. - Rapportörmötet öppnar upp för en deltagaravgift till mötet. Kostnader som inte täcks av en eventuell deltagaravgift fördelas enligt rutin för EFNS gemensamma kostnader. Samordning med Arctic Futures (2-3/12) Möjlighet att kombinera deltagande i rapportörmötet med Arctic Futures evenemanget. Lokal och deltagarantal Ska mötet hållas i egna lokaler för ca 10 personer per region eller ska det satsas på en större grupp om ca 60 personer? För större grupper blir hyra av lokal nödvändig men det möjliggör bredare förankring och större inverkan på inbjudna talare.	Mikael Janson
13.	Övriga frågor	
	Rickard Carstedt har haft ett bra möte med Raffaele Fitto, EU kommissionär för sammanhållning och reformer. Fitto håller med om att kommande strukturfonder ska vara platsbaserade.	

Europaforum
Årligt forum 2025 – Storlien 3-4 april
Utvärdering

Antal svar på utvärderingen: 50
(Av cirka 130 deltagare)

Vad är ditt intryck av konferensen som helhet?

- **Mycket positivt – 28 procent**
- **Övervägande positivt – 60 procent**
- Varken positivt eller negativt – 6 procent
- Övervägande negativt – 6 procent
- Mycket negativt – 0 procent

Vad är ditt intryck av konferensen som helhet?

Några exempel på kommentarer - positivt

- *En av de i särklass bästa och värdefulla konferenserna för norra Sverige*
- *Ett jättebra program med bra blandning och hög lägstanivå*
- *Röd tråd, bra ämnen, bra konferencier*
- *Bra höjd på föredragande*
- *Proffsig genomförande och arrangemang*

Vad är ditt intryck av konferensen som helhet?

Några exempel på kommentarer - negativt

- *Män, män, män*
- *Olyckligt att OECD-studien inte var klar – kunde också ha ställts högre krav på presentationen av studien*
- *Svag moderator*
- *Saknade debatt och politiska ställningstaganden*
- *Stor politisk ojämnhet bland talarna (tolkning: upplevd stor slagsida)*

Vad tycker du om årets tema: "Norra Sverige i förändringens Europa – med fokus på geopolitik, sammanhållning och biobaserad ekonomi"

- **Mycket bra – 42 procent**
- **Ö övervägande bra – 42 procent**
- Varken eller – 12 procent
- Ö övervägande inte bra – 2 procent
- Inte alls bra – 2 procent

Vad tycker du om årets tema: "Norra Sverige i förändringens Europa – med fokus på geopolitik, sammanhållning och biobaserad ekonomi"

Några exempel på kommentarer – positivt:

- *Intressanta och högaktuella teman*
- *Bra med sammanhållningspolitik - viktigt*

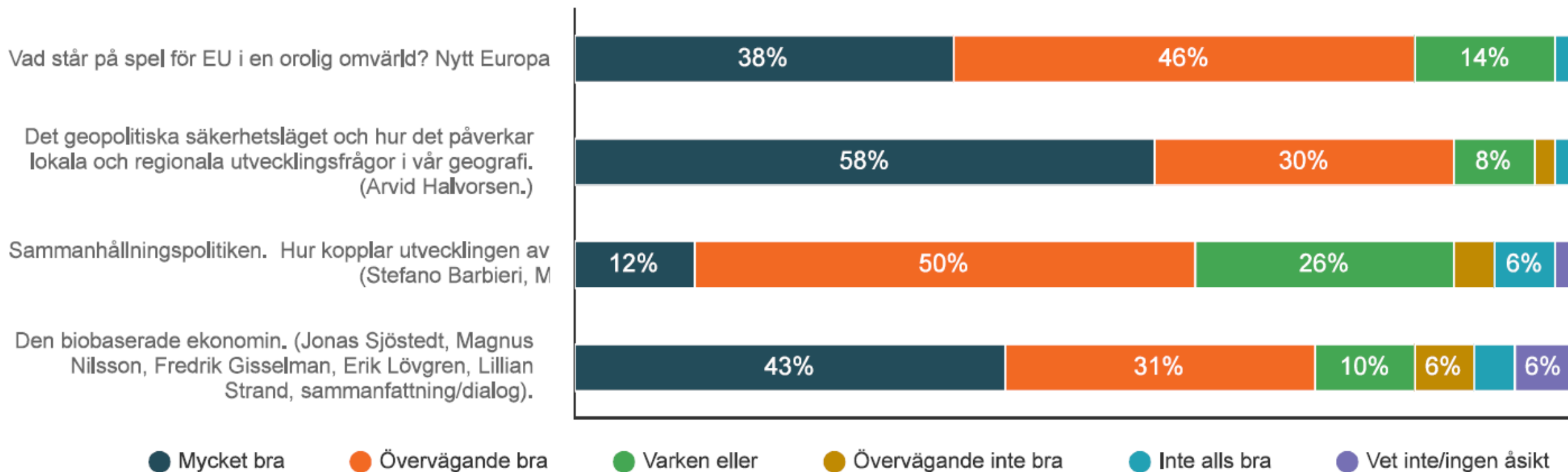
Några exempel på kommentarer – negativt:

- *Kändes splittrat – biobaserade ekonomin var en grej för mycket*
- *Missvisande med ordet biobaserad ekonomi – kanske kallat det klimat och konkurrenskraft istället?*
- *Hade gärna sett större fokus på EU:s budget*
- *Väldigt likt fjolåret*

I vilken utsträckning speglade programmet årets tema?

- I hög utsträckning – 60 procent
- I viss utsträckning – 30 procent
- I låg utsträckning – 10 procent
- Ingen åsikt – vet inte – 0 procent

Vad tycker du om de olika programpunkterna?



Vad tycker du om de olika programpunkterna?

Några kommentarer på helheten - negativt

- *OECD var väl ett givet tema utifrån den färska rapporten men blocket blev lite tungt och rörigt*
- *Mycket fokus på klimat snarare än miljö i passet om biobaserad ekonomi*
- *Könsfördelningen över hur många gånger kvinnor och män stod på scenen. Helt oacceptabelt år 2025.*

Vilket av de tematiska seminarierna deltog du i?

- **Konkurrenskraft och mobilitet – ett nordiskt transportsystem anpassat för morgondagens EU – 24 procent.**
- **Hur kan vi förverkliga OECD:s rekommendationer genom en förändrad sammanhållningspolitik – 46 procent.**
- **Från Green Deal till Clean Industrial Deal – 30 procent.**

Vad tyckte du om seminariet?

- **Mycket bra – 37 procent**
- **Övervägande bra – 44 procent**
- Varken eller – 17 procent
- Övervägande inte bra – 2 procent
- Inte alls bra – 0 procent

Fanns det tillräckligt med tid för nätverkande och samtal under Europaforum 2025?

- Mer än tillräckligt – 0 procent
- **Tillräckligt – 94 procent**
- För lite – 6 procent
- Ingen åsikt/vet inte – 0 procent

Vad tyckte du om konferenslokalerna?

- **Mycket nöjd - 25 procent**
- **Övervägande nöjd - 49 procent**
- Varken eller – 24 procent
- Övervägande missnöjd – 2 procent
- Mycket missnöjd – 0 procent

Några exempel på kommentarer på eventet (ej programrelaterat)

Positivt:

- *Bra lokaler och bra bemötande från anläggningen*
- *Betydligt mer charm än en modern konferensanläggning*
- *Placeringen på konferensen var toppen då alla rörde sig på samma ställe på kvällen*

Negativt:

- *Onödigt ocentralt*
- *Storlien Högfjällshotell är under renovering och det märks att de inte har allt på plats ännu. Men samtidigt är det ju sådana här ställen man minns att man varit på.*

En kort analys/sammanfattning av inkomna svar att ta med oss

- *Övervägande positiva synpunkter på konferensens tema, programmet och dess upplägg samt evenemanget i sin helhet. Men som alltid – människor tycker olika om allt i fråga program, talare, moderator, lokalisering för konferensen, konferenslokaler, mat osv.*
- *Stor övervikt av antalet män på scenen jämfört med antal kvinnor i Storlien. Trots att vi verkligen försökte få till en bra balans nådde vi inte ända fram.*

Vad händer nu?

- ***"Överlämning" till nästa års arrangör – Region Norrbotten. Vi går igenom utvärderingen tillsammans och stämmer av erfarenheter kring genomförandet i stort, tex logistik, kommunikationsarbetet osv. (Möte inplanerat i augusti).***
- ***Tips på teman och kringaktiviteter i Kiruna osv. vidarebefordras.***
- ***Viktig fundering för framtiden: Europaforums årliga konferens har en bred målgrupp där det finns väldigt olika förväntningar. Det är en återkommande utmaning – vilken är den huvudsakliga målgruppen som man i första hand ska planera arrangemanget för?***

Tack!

Hannele Lanner
Region Jämtland Härjedalen

De tre tematikerna 2025

Det geopolitiska läget:

Det geopolitiska säkerhetsläget och hur det påverkar lokala och regionala utvecklingsfrågor i vår geografi.

Ansvarig: Berit Eriksson

Sammanhållningspolitiken:

Hur kopplar utvecklingen av EU och dess kommande politiska inriktning till vår geografis utmaningar och möjligheter?

Ansvariga: Hannele Lanner och Mikael Janson

Den biobaserade ekonomin:

Vad skapar ett resilient samhälle och vilken del har den biobaserade ekonomin i detta? Hur pratar man om detta på EU-nivå och hur kopplar det till våra perspektiv på hemmaplan.

Ansvariga: Erik Noaksson och Ingrid Ahnlund Rode

Arbetsgrupp för programmet 2025

Region Jämtland Härjedalen:

Hannele Lanner, Erik Noaksson, Ingrid Ahnlund Rode, Berit Eriksson och Joachim Glassell

NSEO:

Mikael Janson

Kommunförbundet Jämtland Härjedalen:

Malin Elmerstig och Martin Söderström

Projektledare för allt praktiskt kring arrangemanget:

Jennie Söderberg, Region Jämtland Härjedalen

Keynotes 2025

Introduktion: *Nytt Europaparlament, ny EU-kommission och en ny EU-budget: Vad står på spel för EU i en orolig omvärld?*

Göran von Sydow, Sieps

Det geopolitiska läget: *Det geopolitiska säkerhetsläget och hur det påverkar lokala och regionala utvecklingsfrågor i vår geografi.*

Arvid Halvorsen, Deputy Military Representative, NATO HQ in Brussels

Sammanhållningspolitiken: *Hur kopplar utvecklingen av EU och dess kommande politiska inriktning till vår geografis utmaningar och möjligheter?*

Stefano Barbieri, Senior Policy Advisor, OECD

Den biobaserade ekonomin: *Vad skapar ett resilient samhälle och vilken del har den biobaserade ekonomin i detta? Hur pratar man om detta på EU-nivå och hur kopplar det till våra perspektiv på hemmaplan.*

Jonas Sjöstedt, europaparlamentariker

Magnus Nilsson, klimatpolitisk analytiker

Moderator: Erika Bjerström

EFNS position konkurrenskraft

Bakgrund och problembild

- Draghi, Letta: EU tappar i konkurrenskraft och produktivitet
- Förändrat geopolitiskt läge: Större behov av egen produktion av vissa tekniker/varor
- Genomförandet av krav i Green Deal utmanande



Competitiveness Compass

29/1/2025

Clean Industrial Deal

26/2/2025

Flaggskeppsinsatser i EU:s strategidokument: A Competitiveness Compass for the EU 29/1/2025

Överbrygga innovationsklyftan.	Gemensam färdplan för konkurrenskraft och utfasning av fossila bränslen	Minska alltför stora beroenden och öka försörjningstryggheten.
- Start-up and Scale-up Strategy [Q2 2025] 28th regime [Q4 2025 – Q1 2026] - European Innovation Act [Q4 2025 – Q1 2026] - European Research Area Act [2026] - AI Factories Initiative [Q1 2025], Apply AI, AI in Science, and Data Union Strategies [Q3 2025] - EU Cloud and AI Development Act [Q4 2025 – Q1 2026] - EU Quantum Strategy [Q2 2025] and a Quantum Act [Q4 2025] - European Biotech Act and Bioeconomy Strategy [2025-2026] - Life Sciences Strategy [Q2 2025] - Advanced Materials Act [2026] - Space Act [Q2 2025] - Review of the Horizontal Merger Control Guidelines - Digital Networks Act [Q4 2025]	- Clean Industrial Deal and an Action Plan on Affordable Energy [Q1 2025] - Industrial Decarbonisation Accelerator Act [Q4 2025] - Electrification Action Plan and European Grids Package [Q1 2026] - New State Aid Framework [Q2 2025] - Steel and metals action plan [2025] - Chemicals industry package [Q4 2025] - Strategic dialogue on the future of the European automotive industry and Industrial Action Plan [Q1 2025] - Sustainable Transport Investment Plan [Q3 2025] - European Port Strategy and Industrial Maritime Strategy [2025] - High Speed Rail Plan [2025] - Carbon Border Adjustment Mechanism Review [2025] - Circular Economy Act [Q4 2026] - Vision for Agriculture and Food [Q1 2025] - Oceans Pact [Q2 2025] - Amendment of the Climate Law [2025]	- Conclude and implement ambitious trade agreements, Clean Trade and Investment Partnerships - Trans-Mediterranean Energy and Clean Tech Cooperation initiative [Q4 2025] - Joint purchasing platform for Critical Raw Minerals [Q2-3 2025] - Revision of directives on Public Procurement [2026] - White Paper on the Future of European Defence [Q1 2025] - Preparedness Union Strategy [Q1 2025] - Internal Security Strategy [Q1 2025] - Critical Medicines Act [Q1 2025] - European Climate Adaptation Plan [2026] - Water Resilience Strategy [Q2 2025]
Horizontal: Flagship Actions enablers - European Business Wallet [2025], Single Market Strategy [Q2 2025], Revision of the Standardisation Regulation [2026] - Savings and Investments Union [Q1 2025] - Next MFF, including Competitiveness Fund and a Competitiveness Coordination Tool [2025] - Union of Skills [Q1 2025]		

Statsstöd:

- Statligt stöd till företag. Ska jämna ut spelplanen mellan EU och resten av världen. Påskynda ren omställning.

Regelförenklingar:

- Minskade redovisningskrav. Uppskjutna tidslinjer. "Omnibus".
- Särskilt fokus på SME

Handelspolitik:

- Aktiva partnerskap, minska beroende av enskilda länder
- Ger skydd för framväxande industrier och nya teknologier
- [Reaktioner på omvärldens tullar]

Prisvärd energi och el:

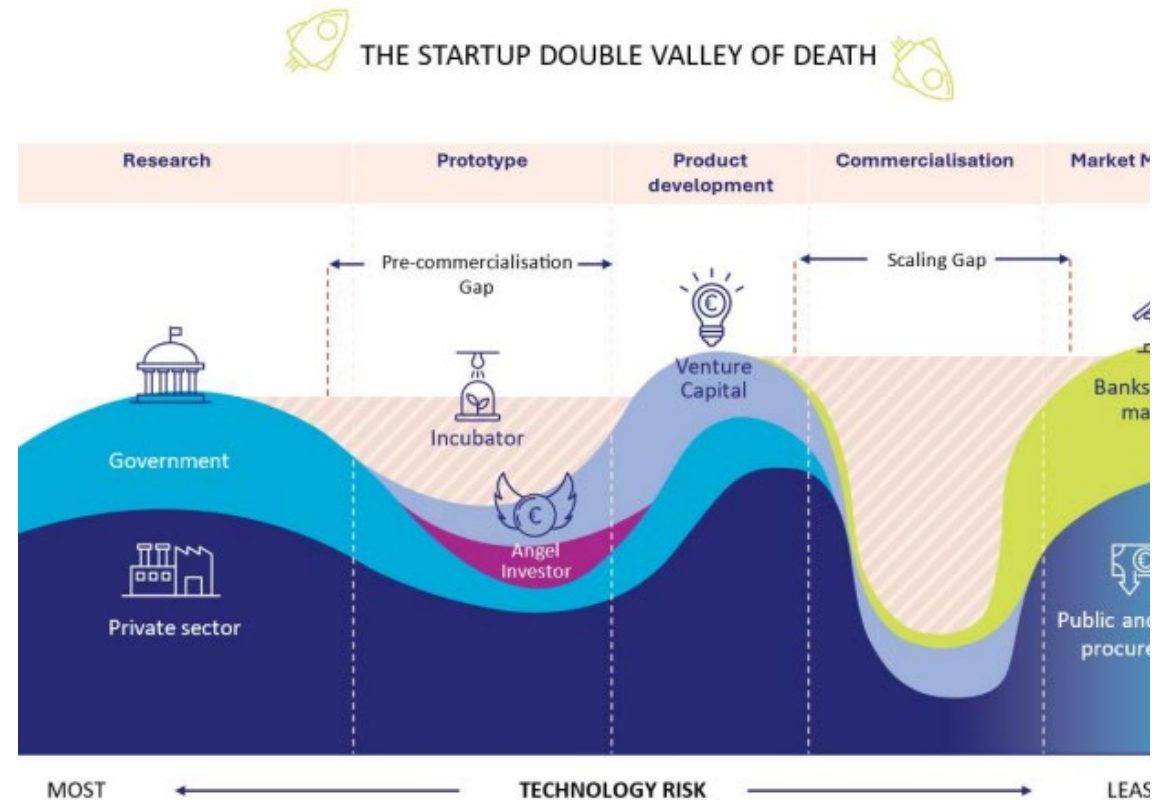
- Energiunion för lägre elpriser i EU. Utbyggnad av produktion och överföringskapacitet.

Ekosystem och SME:

Fokus på stora industrier. Komplexa stödformer som inte är aktuella för SME. Hur stöder EU Industriella Ekosystem?

Statsstöd

- Fortsatt restriktiva statsstödsregler
- Handelspolitiska instrument att föredra för att upprätthålla jämn spelplan (t.ex. anti-subsidies och antidumping-instrument)
- Statsstöd kan dock motiveras i vissa fall.
Nyuppkomna strategiska sektorer (infant industries), samt för att överkomma "dödens dal" för startups
- Stöd bör primärt ges genom konkurrensutsatta EU-program och instrument
- SME i glesa regioner (bl.a. norra Sverige) bör få särskild tillgång till statsstöd som en följd av strukturella marknadsmisslyckanden



Regelförenklingar

- Generellt bra för konkurrenskraften, och särskilt för SME och mikro
- Regelbördan ska aldrig vara högre än vad som krävs för att målen med lagstiftningen ska uppnås
- EU:s ambitioner inom klimat och cirkuläritet ska behållas- långsiktighet och förutsägbarhet avgörande
- Stabila och långsiktiga regelverk särskilt viktiga för norra Sverige- där stora investeringar genomförts och är på väg att genomföras baserat på dagens förutsättningar
- Regelverken kan effektiviseras, men inte minska i ambitionsnivå, så att de främjar långsiktiga investeringsbeslut, och därmed innovation, hållbarhet och konkurrenskraft

Handelsbegränsande och handelsfrämjande åtgärder

- Värna global frihandel långsiktigt- men förstår att omvärldsläget kräver motåtgärder och användande av andra handelspolitiska instrument
- Fortsatt arbeta för att återuppbygga och stärka WTO
- Främja nya frihandelsavtal- och ser positivt på *Clean Trade and Investment Partnerships*
- Krav på europeiskt innehåll vid upphandling, företags inköp och som krav för att få subventioner bör användas med stor återhållsamhet. Om det ska användas, endast för utpekade strategiska sektorer. Risk för motåtgärder!

Prisvärd energi och el

- Gröna omställningen kräver ökad energi- och elproduktion i hela EU, inte bara vissa regioner
- Fokus bör vara ökad produktion, och inte att distribuera från vissa regioner till andra.
- Ett strategiskt fokus på ökad överföring istället för ökad och utspridd produktion kan undergräva lokal acceptans av utbyggnad, vilket försvårar den massiva utbyggnad av produktion som krävs kommande två decennier.
- Nyttan av elproduktion måste komma lokalsamhällen till gagn för att skapa acceptans i framtiden
- Energieffektivisering hos hushåll och företag en central del av lösningen framåt

SME, mikroföretag och ekosystem

- SME och mikroföretag avgörande för EU:s konkurrenskraft, innovationsförmåga och tillväxt
- Satsningar på stora statsstöd riskerar att ta resurser från regionala innovations- och näringslivsekosystem, och kan försvåra fortsatt arbete med Smart Specialisering
- Förordar fortsatt fokus på Smart specialisering och fortsatta resurser till detta
- Stöd måste utformas så att SME och mikro kan ta del av dessa
- EU bör tillhandahålla attraktiva finansiella instrument, riskavlastning och garantier, som är anpassade för SME och mikroföretag
- Upphandlingsregler bör utformas så att inte SME utesluts.

Rapportörsmöte EFNS

Infra/Sb 250604



EU port strategy

- En strategi är under framtagande (2025?)
- Inspel till CPMR position 28 maj 2025
- Skriva en egen position i EFNS i början av hösten – vi bildar en särskild arbetsgrupp för detta arbete
 - Terminaler
 - Energy hubs
 - Geopolitiska läget
 - » Handlar om bef TEN hamnar + fler

Militär mobilitet

- Vi avvaktar och bevakar nya strategiska dokument från EU och ser om vi bör göra en position från Norra Sverige
- EP Initiativrapport om militär mobilitet under framtagande
- Ev ny CEF med fokus på mil mob och dual use.

Platform North

Platform North Forum

A "General Assembly" of interested and engaged parties and participants

Steering Committee (The Swedish Delegation)

Trafikverket (Director Region Norra), Two Regional Politicians, One County Governor and a CEO from a Chamber of Commerce

Platform Coordination

One coordinator per country and the National Transport Administration

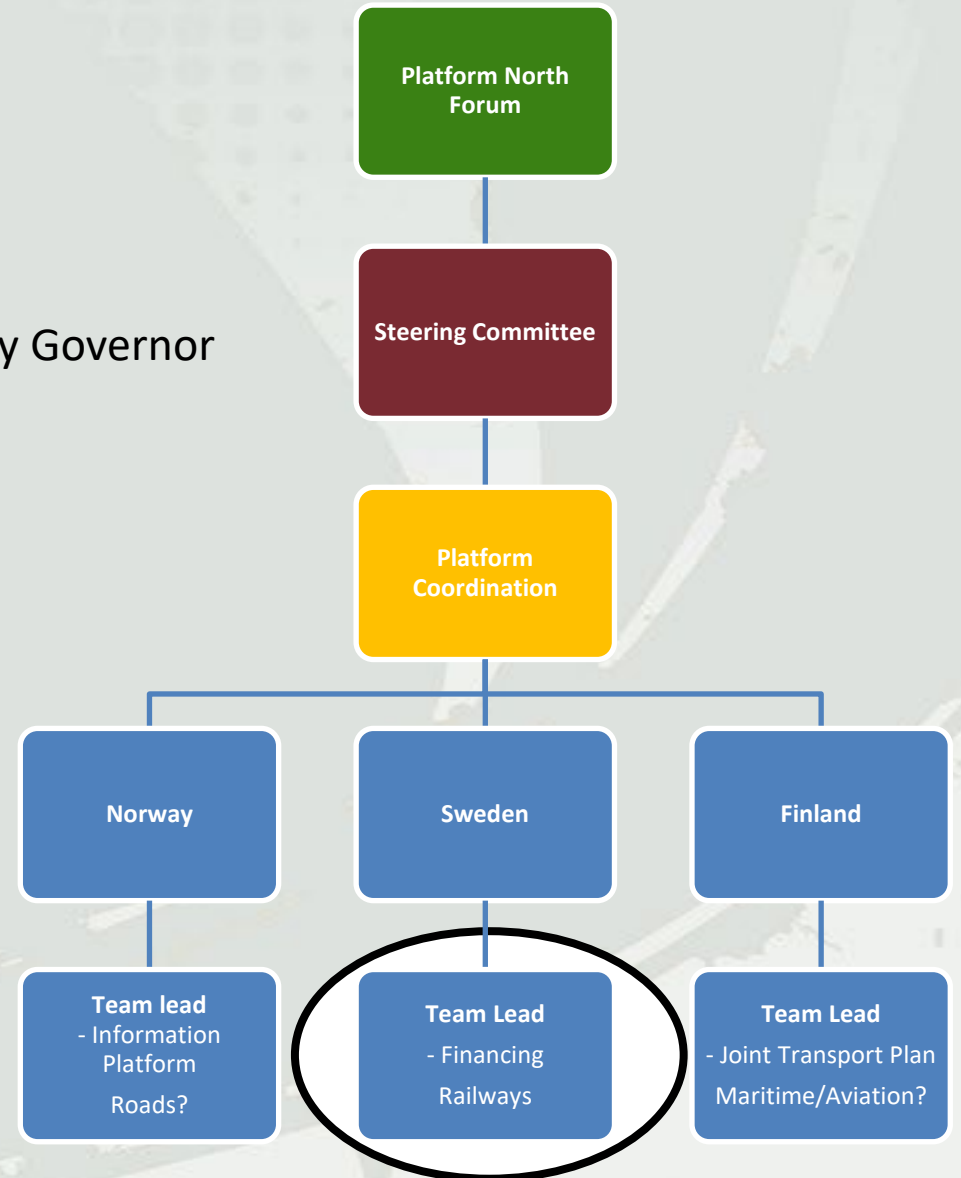
National Coordination

Respective country have their own internal organisation

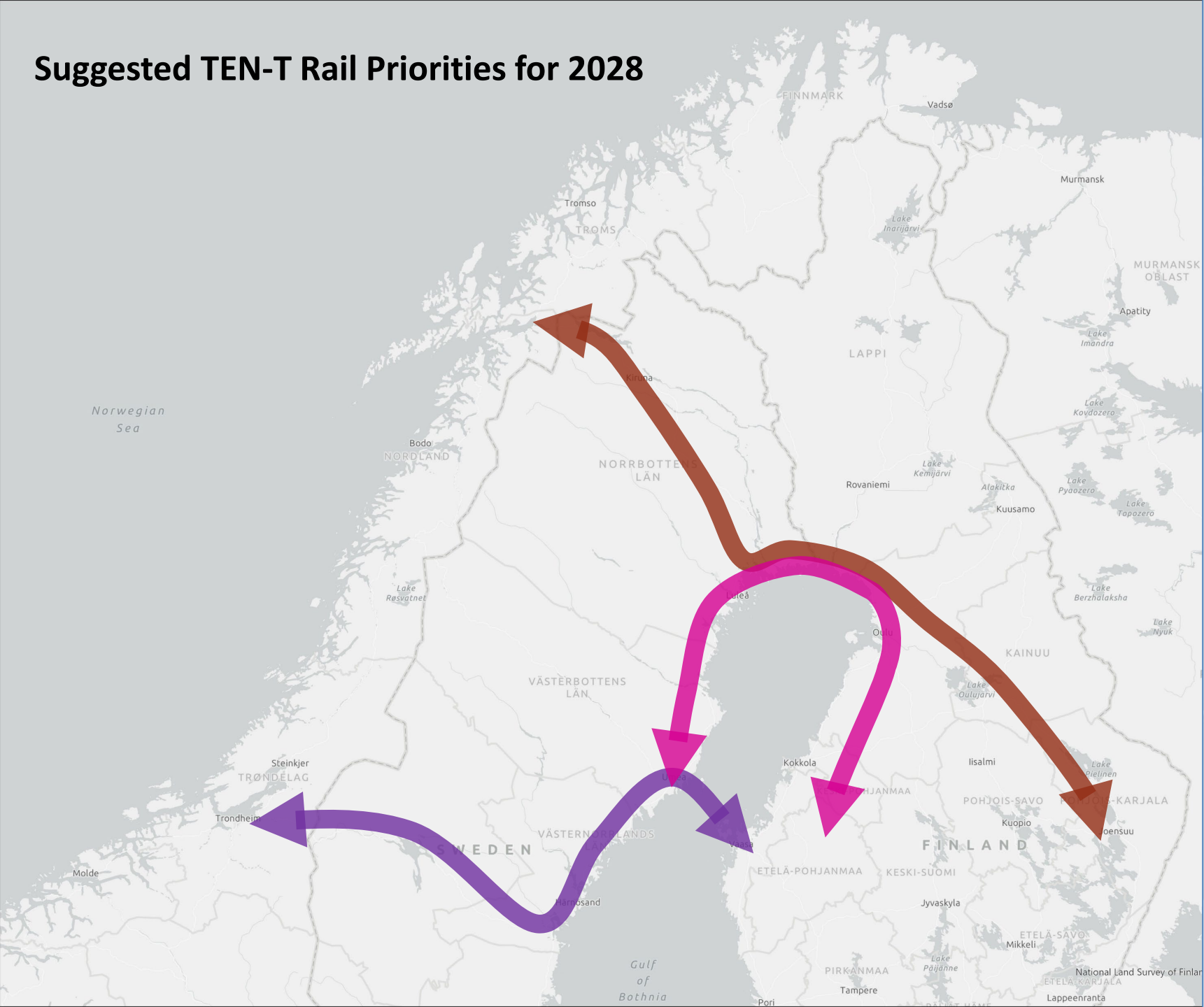
SE: Reference group (4 regions, 2 county administrations, 3 chambers of commerce)

Team Lead Coordination

Each coordinator have their own team lead responsibilities

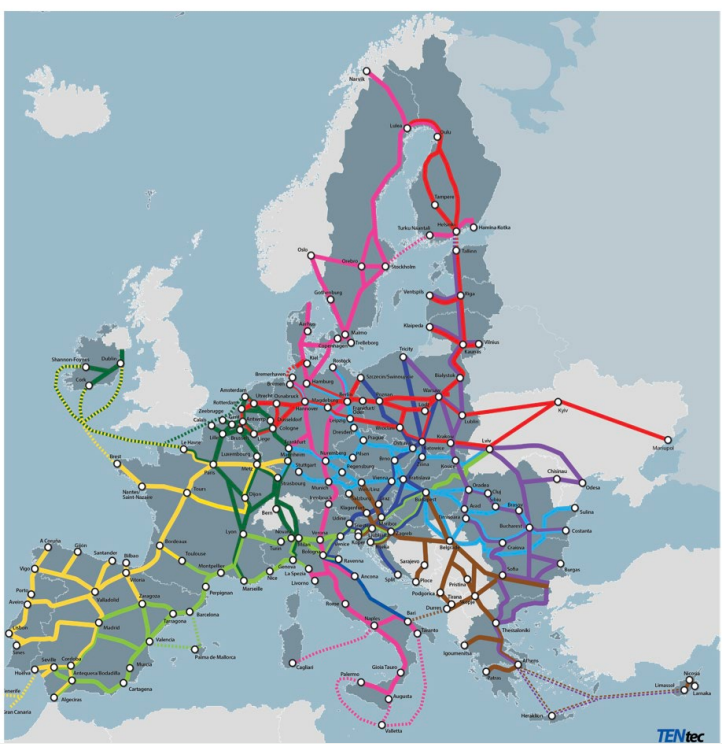


Suggested TEN-T Rail Priorities for 2028



- Narvik/Ofotenbanan/Malmbanan/Haparanda/Torneå/ Through Finland
- Trondheim/Östersund/Sundsvall/Umeå/Vasa
- Umeå/Luleå/Haparanda/Torneå/Oulu

European Transport Corridors



Info från vattengruppen

- Senaste info
 - *När det gäller vattenfrågorna väntar vi nu på att EU-kommissionen ska komma ut med en vattenstrategi eller förslag på vattenstrategi. Och då tar vi ställning till om det är läge för en ny position eller något annat slags agerande.*

